

Spis treści

Wstęp	11
------------------------	-----------

ROZDZIAŁ I

Iwona Taranowicz

Socjologia jako dyscyplina naukowa	13
---	-----------

1. Przedmiot badań i zakres socjologii 13
2. Socjologia a praktyka społeczna. Funkcje socjologii 19
3. Socjologia ogólna a socjologie szczegółowe 23
4. Podstawowe założenia teorii socjologicznych 27
5. Socjologia a medycyna i pielęgniarstwo 32

ROZDZIAŁ II

Marta Polec

Więź społeczna	37
---------------------------------	-----------

1. Pojęcie więzi społecznej 37
2. Proces kształtowania się więzi społecznej i jej komponenty 41
3. Typy więzi społecznej 50

ROZDZIAŁ III

Iwona Taranowicz

Zbiorowości społeczne	57
--	-----------

1. Rodzaje zbiorowości społecznych 57
2. Struktura grupy i typy przywództwa 68
3. Typologia grup społecznych 78
4. Teoria grup odniesienia 80
5. Pacjenci jako grupa społeczna 82
6. Nierówności społeczne. Nierówności w zdrowiu 86

ROZDZIAŁ IV

Anita Majchrowska

Kulturowe podstawy życia społecznego	91
---	-----------

1. Pojęcie kultury 91
2. Składniki kultury 94
3. Wpływ kultury na życie społeczne 98
4. Styl życia jako kategoria kulturowa, społeczna i medyczna 100

ROZDZIAŁ V

Anita Majchrowska

Procesy i przemiany życia społecznego 109

1. Pojęcie i typologia procesów społecznych 109
2. Industrializacja 111
3. Urbanizacja 115
4. Ruchliwość społeczna 119
5. Migracje 122
6. Procesy marginalizacji społecznej 127

Renata Bogusz

7. Transformacja systemowa w Polsce na tle przemian społeczno-kulturowych w świecie współczesnym 131

ROZDZIAŁ VI

Anita Majchrowska

Socjalizacja. Osobowość. Postawy 141

1. Socjalizacja 141
2. Osobowość społeczna 145
 - 2.1. Pojęcie i składniki osobowości 145
 - 2.2. Typologie osobowości 151
3. Postawy 156
 - 3.1. Pojęcie i komponenty postawy 156
 - 3.2. Niektóre właściwości postaw 159
 - 3.3. Kształtowanie i zmiana postaw 160

ROZDZIAŁ VII

Zofia Kawczyńska-Butrym

Rodzina. Koncepcje i przemiany rodziny 163

1. Definiowanie rodziny 163
2. Strukturalne i funkcjonalne ujęcie rodziny 165
 - 2.1. Struktura rodziny – typologie 165
 - 2.2. Funkcje rodziny 167
3. Ujęcie instytucjonalne rodziny 173
4. Ujęcie symboliczno-interakcyjne 174
5. Przemiany życia rodzinnego 176
6. Fazy cyklu życia rodziny 177
 - 6.1. Fazy cyklu życia rodziny a zadania opiekuńcze 179
7. Choroba jako zmiana w życiu rodziny 181
 - 7.1. Wybrane aspekty analizy 181
 - 7.2. Zmiany w funkcjach rodziny 184
 - 7.3. Relacja rodzina-osoba zależna od pomocy i opieki 186
 - 7.4. Relacje w rodzinach seniorów 187
 - 7.5. Wsparcie jako reakcja społeczna na chorobę 190

ROZDZIAŁ VIII

Iwona Taranowicz

Dewiacja i kontrola społeczna 195

1. Kontrola społeczna i dewiacja – wyjaśnienie pojęć 195
2. Teorie zachowań dewiacyjnych 200
3. Choroba jako dewiacja społeczna 208
4. Teoria naznaczania społecznego i jej zastosowanie w rozważaniach nad chorobą 212

ROZDZIAŁ IX

Iwona Taranowicz

Wybrane techniki badań socjologicznych. Podstawowe zasady realizacji badań 219

1. Wybrane metody i techniki badań socjologicznych 219
 - 1.1. Ankieta 222
 - 1.2. Zasady budowy kwestionariusza 224
 - 1.3. Wywiad 229
 - 1.4. Obserwacja 232
 - 1.5. Analiza dokumentów urzędowych i osobistych 234
2. Etapy procesu badawczego 235
3. Opracowanie wyników badań 239

ROZDZIAŁ X

Iwona Taranowicz

Wprowadzenie do zagadnień socjologii zdrowia i choroby . 245

1. Początki socjologii medycyny 245
2. Współczesna koncepcja zdrowia a socjologia 248
3. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby 251

ROZDZIAŁ XI

Zofia Kawczyńska-Butrym

Społeczne uwarunkowania choroby 257

1. Poszukiwanie przyczyn choroby 257
2. Choroba funkcjonalna (czynnościowa) 259
3. Medycyna psychosomatyczna 260
4. Wieloprzyczynowość chorób – teoria polietologii 261
5. Podejście socjologiczne 262
 - 5.1. Ujęcie makrosocjalne 263
 - 5.2. Ujęcie mikrosocjalne 265

ROZDZIAŁ XII

Renata Bogusz

Społeczno-kulturowy kontekst zdrowia i choroby 271

1. Sposoby określania zdrowia i choroby 271

2.	Demograficzno-społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby	277
3.	Zdrowie jako wartość deklarowana i realizowana	282

ROZDZIAŁ XIII

Anita Majchrowska

Zachowania zdrowotne – aspekty socjologiczne 293

1.	Pojęcie zachowań zdrowotnych	293
2.	Typologia zachowań zdrowotnych	295
3.	Społeczne uwarunkowania zachowań zdrowotnych	297
4.	Rola pielęgniarki w kształtowaniu zachowań zdrowotnych	303
5.	Zachowania antyzdrowotne – czynniki ryzyka	305
5.1.	Palenie tytoniu	306
5.2.	Picie alkoholu	308
5.3.	Używanie narkotyków	312
5.4.	Samobójstwo jako przykład zachowania autodestrukcyjnego	316

Indeks 326